

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért, vagy annak tőrfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyitlerek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1883. évi (második) folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzek a kiadó-hivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbé Ferenc szerkesztőkhöz küldendő, vidékről legcélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Kézdi-Vásárhely szept. 24.

(Vége.)

Elsőnek soroltam fel a központi gazdasági együletet, mert ez képviselné a megye földművelési érdekeit kifelé hatóságok, egyletek és magánszemélyekkel szemben. A központi gazdasági együletnek tagja lenne minden tagja a községi gazdasági egyleteknek, de nem személyenként, hanem községenként, továbbá tagja lenne minden megyei lakos, ki az egyület kötelékébe lép. Feje lenne az összes egyleteknek s ép ezért a járási egyletek által kért egyes ügyekben felvilágosítást adna; evidentiában tartaná a mezőgazdaság terén tett újabb haladásokat, azokat a járási

egyleteknek tudomására hozná; a járási egyletek által évenként a termények állásáról, marhalétszámról stb. betérjesztett jelentéseket összeállítaná; rendezné az évenként a járások székhelyein megtartandó kiállításokat; kiosztaná azokat a jutalmakat és a kiállításokról, valamint az évi jelentésekről évkönyvet adna ki, melyben nemcsak felsorolná a jutalmat nyert terményeket, hanem felsorolná egyúttal azok előállításának módját is; szóval, vezetné és igazgatná a megyének mezőgazdasági előhaladását.

Másodiknak soroltam fel a járási együletet, és ez képezné egy járás előhaladásának emeltyűjét és gócpontját. Megyénk minden járásának, sőt majdnem minden községének talaji viszonyai mások lévén, egyforma termesztés és azoknak egyforma megbirálása nem volna alkalmazható az egész megye, de sőt egy járás területére sem, s ép mivel a megye területén a climaticus és talajviszonyok különböznek, azért észszerűnek látom a központi és községi egyület közé egy közbeeső foknak a járási egyletek felállítását. A járási egyület tagjai volnának a járásban fekvő összes községi gazdasági egyletek, továbbá mindazok, kik a járási egyület kötelékébe lépnek. A járási egyület figyelemmel kísérné az általános előhaladást a mezőgazdaság terén, azt megvitatná, ugyancsak a központi egyület által tudomására hozott haladást is és ezeket a községi egyletekkel közölné; évenként vándorgyűlésszerűleg néhány tagja által megvizsgálatná a különböző köz-

ségek viszonyait, a föld talaját, és a népességgel, vagyonosodással kapcsolatosan megvitatva a teendőket, a termesztendő természetmennyeket az illető községi egyleteknek a talaji és climaticus viszonyoknak megfelelően javaslatot adna, hogy minő fajú szavasmarhát, lovakat, disznókat és juhokat tenyészessenek és azok beszerzésénél közbenjárólag közreműködnek, (mert jelenleg nagy baj az, hogy oly marhákat tartunk és hozatunk, melyek climánkat és terményeinket nem szeretik) utasítást adva a termesztendő terményekre; azok magvát beszerezné és a községi egyletek közt kiosztaná és ez által a kereskedelmi közvetítést kizárva, azok árát tetemesen leszállítaná. Mintakertészetet állítva fel, oly oltványokat termelne, melyek a viszonyoknak megfelelőnek, s ezeket olcsó áron értékesítve, a gyümölcstenyésztést nagyban előmozdítaná és oda hatna, hogy ne mint jelenleg egy száz négyszögölű gyümölcsösben tízféle alma is van, hanem egyféle termesztéssé, mert csakis így lehet a gyümölcsnek kelendőseget és piacot teremteni. A járási egyület saját mintakertjében gyümölcs-száritót állítva fel és ezáltal jó példa adásával oda hatna, hogy — ha az egyesek nem is — legalább a községi egyletek állítanának fel ilyeneket. Terményeinknek piacra nincs és a járási egyletek volnának hivatala járaisaik terményeinek saját erejük és szavatosságuk által piacot teremteni s ennek elérhetésére életbe léptetnék magukkal kapcsolatosan szövetkezetek útján a járási gazda-

sági raktárokat, és az egyület befelé a természeteknek adandó utasítások s a raktár kifelé a természetmennyek értékesítése által megteremténék a megye területén lassanként az anyagi jólétet és haladást.

Harmadik factora volna a gazdaság terén való társulásnak a községi gazdasági egyület, mely már magában az egyület és szövetkezetet foglalná össze. Az együletnek tagja lehetne minden községi lakos és a tagdíjak a lehető minimumra volnának leszállíthatók; hogy ezáltal minél többen lépjenek be az egyület kötelékébe. A községi egyület a járási egyület ajánlatait megvitatva, bejelentné a járási együletnek azon magvakat, melyeket termesztetni ohajt s azoknak egyenkénti mennyiségét és beszállítatná azokra az egyes megrendelőktől bekapott árakat; evidentiában tartaná a kísérletképen elültetett természetmennyek eredményét, s azokat, valamint a termesztés módját is bejelentné a járási együletnek. Az egyes új természetmennyek termesztésére vonatkozólag véleményt kérne; községi faiskolákat állítva fel s ezzel kapcsolatban gyümölcs-száritókat; jó tenyészmarhák beszerzésére véleményt kérne és azokat lassanként beszerezné; beszerezné a rostákat, sorvető gépeket és kapáló gépeket s azokat csekély díj fizetés mellett a tagok használatára bocsátaná. A termények állásáról, azok mennyisége- és minőségéről a járási egyleteknek jelentést tenné. Megvalósítaná a községi magtárakat és azokat népbankszerűleg kezelve, a község lakóinak olcsó hitelt szerezne vele.

A „Székelyföld“ tárczája.

A visszatért.

(Elbeszélés.)

Irtó Deák Géza.

(Vége.)

III.

Két év múlt el Elemér elutazása után. Hova lett, merre tűnt el, senki sem hallott róla semmit. Tisztelendő Kánya uram is csak annyit tudott, hogy a legközelebbi posta-állomástól a fogatot visszaküldve, a posta-kocsival tovább utazott.

E hosszú idő alatt egy napon sem mulasztotta el Kánya uram, hogy ki ne nézett volna az országútra nyíló ablakon azon hiedelemben, hogy itt ment el és elébb-utóbb ezen kell vissza is jönnie.

Hagyjuk Kánya urat foglalatosságai közt s nézzük, mi történt a lefolyt idő alatt Vámoson.

Zalatnay, nején kívül, senkivel sem közölte az Elemér és közte történeteket; Ilona csak annyit tudott, hogy Elemér hirtelen közbejött akadályok folytán bizonytalan időre elutazott.

Napok és hetek egyhanguan teltek el. Ilona egy szerető szív teljes epedésével várta vissza az imádott ifjút.

Órákig barangolt a kertben, hol minden hely, minden bokor, fa egy-egy édes emléket idézett vissza, melyen oly jól esett neki elmerengeni!

Azonban ez ártatlan gyönyörtől is nemsokára meg lőn fosztva; az enyhe őszi levegőt hűvös szél váltotta fel s egy-egy hóhély is, hirnökkéül a közelgő télnek, kezdett alászállongani.

Az ifjú hölgy napról napra halványabb lett, úgy hogy midőn a tél teljes erejével beköszöntött, ő már csak puha nyughelyén hallgatta, miként csapkodják a hóhélyhek az ablak tábláit.

A baj sokkal komolyabb volt, mint Zalatnay gondolta, s a legnagyobb fájdalommal gondolt a bekövetkező szomorú esetre. A lázas állapot mindinkább fokozódott; Ilona csakhamar elveszté eszméletét; zavartan beszélt álmaiban s Zalatnayék könnyes szemekkel imádkoztak órahosszat egyetlen gyermekük életéért.

Imájuk meghallgattatott.

A gondos orvosi ápolásnak sikerült őt

visszaadni szülőinek, úgy hogy mikor a tavasz teljes pompájában ragyogott, Ilona is élvezhette balzsamos illatát.

* * *

— Tisztelendő ur! tisztelendő ur! Megérkezett! hazajött! — rohant be egy cseléd az öreg Kánya szobájába, ki egy se reg iromány rendezésével volt elfoglalva.

— Kicsoda?

— Hát az urfi! — felelt gyorsan a sebesnyelvű cseléd.

Mintha a 70 évet levették volna az öregnek, vállairól és 25-tel cserélték volna fel, úgy szaladt ki a házból, s mikor maga előtt látta Elemért, majd hogy ki nem rekedt örömeiben az esze.

— Oh, hogy visszajött! Mégis csak nem hiába vártuk! — szólt örvendezve az öreg. — Most már többet el sem eresztjük innen; nem megy el többet; úgy-e, itt marad? — folytatá hízog hangon.

Elemér tagadólá rázta fejét.

— Vezess szobámba, jó öreg — szólt Elemér. — Fontos ügyben akarok veled beszélni.

Kánya uram készséggel vezeté Ele-

mért szobájába s ott helyet foglalt vele szemben.

— Ezelőtt 25 évvel, — szólt Elemér — mikor boldog emlékü anyám elhunyt, neked egy okmányt adtak át őrizet végett; hol van az?

Kánya uram, mint mikor gondolkozni szokott, merőn nézett maga elé, aztán kitérőleg felelt:

— Engedjen gondolkoznom; engem esküm köt hallgatni attól a perctől kezdve 25 évig és ma még egy hét van hátra ez időből.

— Nincs hátra! — szólt közbe Elemér. — Az idő lejárt; látni akarom!

— Úgy kövessen engem.

Elemér szótlanul követte őt.

Az öreg Kánya egy kis kulcsot vett elő s egy nagy vasas láda egyik rejték-fiókját felnyitva, megsárgult papirtekercset vett elő s átadta Elemérnek.

Elemér mohó kíváncsisággal törte fel s olvasta a következőket:

„Szeretett fiam!

Anyád szelleme száll hozzád, midőn e levelet olvasod, s akkor már én régen visszatértem oda, honnan mindnyájan eredetünket vettük.

Az előadottak volnának nézeteim a gazdasági egyesület alakításáról. Nem újak azok; hisz egy nemzet, a belga, gazdasági egyleteinek ilyeszerű szervezete mellett vitte földművelését a tökély magas fokára és a francziák, poroszok általánosan szintén a belga szervezetet fogadták el gazdasági egyleteik alkotásánál. Mi háromszékmegyeiek a magyarországi gazdasági állapotokat gazdasági egyesületek szervezeténél zsinormértékül nem vehetjük, mert azok a mi állapotainkkal nem találnak; hisz földbirtokunk oly csekély, hogy akárhány alföldi birtokosnak több gabnája terem, mint csaknem egész megyénknek, s mivel vasuti hálózat által Magyarországgal és a román királysággal, Középeurópa két magtárával össze vagyunk kötve, természetes, hogy gabnánk ára mindig hanyatlik s így, ha meg akarunk élni, fel kell hagynunk az ősdi gazdasági rendszerrel és át kell menni a külterjesről a belterjes gazdasági rendszerre.

1876-ban a vám kérdésének a képviselőházban való tárgyalása alkalmával figyelmeztette volt Dr. Mudrony Soma a szabad kereskedelmi iskola egyik előharcosát, egykori tanárát, Dr. Kautz Gyulát, hogy „ha mi magunk Magyarországon terményeinknek piacot nem alapítunk, ki leszünk téve azon vesztélynek, hogy majd az argentinai fél-sziget lakói földjeikbe a gőzeket beakasztva, minket nyers terményeinkkel leszoritandnak a külföld piacairól”; e beszéd után hét év telt el csak és már is érzik a magyarországi nagy termelők déli Oroszország és Románia versenyét a világ piacán; és rövid négy év lefolyása alatt Háromszék buzája is, mely eddig a brassói piacot urala, érzélt leszorítását a magyar és oláh buza által, mert őseink elmulasztották maguknak megyénk területén piacot teremteni.

Vegyük fontolóra a dolgot, vitassuk meg azt. Most még a bajoknak elejét vehetjük, azokon segíthetünk, de egy évtized múlva talán késő lesz nemcsak

társadalmilag, de még állami közbejvetellel is segíteni. A hosszú őszi estéken baráti körben beszéljük meg a létesítendő gazdasági egyesület és a télen alkossuk meg, hogy a jövő tavasz a természet kikelésével együtt jövevénynek, megmaradásunknak reményét hozza számunkra.

S z e m l e.

Az országgyűlés utolsó ülészaka csütörtökön nyitott meg. Felolvastattak a király leirata, melylyel a múlt ülészakot bezárja, a jelenlegit pedig megnyitja. A jövő ülés hétfőn lesz. Ekkor fog az elnökök és jegyzők választása megejteni. A horvát képviselők nem jelentek meg a megnyitáson.

A zendülés színhelyén, Horvátországban, a nyugalom helye kezd állani. 26-án Valaskó Istvánnak, a zavargás egyik részeseinek bűnügyében tartottak végtárgyalást, kit a törvényszék egy havi fogságra ítelt. 27-én 39 ember állott a törvényszék előtt a zavargásban való részesség miatt. A tárgyalás még nem fejeztetett be; ezeknek védelmét a legtekintélyesebb zágrábi ügyvédek vállalták el. — A „Pol. Corr.” távirata szerint a magyar kormány elhatározta, hogy a horvátokkal szemben a lehető előzékesítést és békülékenységet fogja kifejteni, azonban semmi esetre sem fog nekik további politikai engedményeket tenni. — A volt határörvidéken a községi tisztviselők ismét megkezdették hivatalos működésüket.

Marosvásárhely, szept. 26. Az Aldunától Bukovinába visszatérő csángók segélyezése ügyében a csángóbizottság a polgármester jelenlétében Kinizsy nyugalmazott honvédlóvas őrnagy elnöki meghívására ülést tartott, melyben a visszatérők segélyezését emberbaráti elhatározta. A bizottság a segélygyűjtés tárgyában a városi tanácshoz és a székei asszonyok társulatához átiratot intéz, továbbá a polgármestert felhatalmazta, a meglevő pénzalapból családonként 5 frtnak kiutalványozására. Egyes családok vendégszeretőleg fogadták a nyomorral küzdő hazatérőket.

A kolozsvári „Ellenzék” egyik közlelbi száma jelenti: Tegnap városunkba hét szekér csángó érkezett 31 egyénnel, kik a mai napon tovább is utaztak Pancsova felé. A szegény vándorokat Sipoš Károly helyezte el az éjszakára, a „Törökfő” szállodában, melynek bérleje ingyen adott nekik szállóhelyet. Egyik része megy már vissza, a másik még mindig remél s jön a „jobb hazába.”

Mint tudjuk, Elemérnek tartózkodási helye nem volt tudva senki által, kiknél a megbízó levelek voltak, és így hirlap útján lett felszólítva, hogy azonnal utazzék Tölgyesre egy rá nézve igen fontos okmány átvételéért, mely ott tisztelendő Kányánál van letéve.

Elemér rendezve körülményeit, sietett azonnal Vámosra.

Nem minden aggodalom nélkül indult el; sajgó szívvel gondolt arra, hogy talán Ilona előtt már felelve van.

Szorongó kebelrel lépett be a kertbe. Minden a régi volt. A hársak nagy leveleivel most is oly pajzánul játszott a szellő; a sötét fenyvek most is oly csendesen susogtak.

Halkan haladt előre. Szíve hangosan dobogott, mikor megpillantá Ilonát a fenyvek előtt, azon a helyen, hol utoljára ültek együtt. Egy könyv olvasásába volt elmélyedve; nem vette észre a közelébe ért Elemért.

— Ilona! — szólította meg Elemér s az ifjú hölgy feltekintve, egy örömsikoltással Elemérnek karjaiba rogyott.

Pár hó múlva Vámoson fényes menyegző volt. Zalatajn könnyes szemekkel áldotta meg a távozó ifjú párt, s midőn egy év múlva Elemérék visszatértek egy aranyhajú fűcskával, nem volt boldogabb ember nálánál.

A győ.-szentmiklósi kiállítás.

Csik-Szereda, 1883. szept. 26.

Megyénk gazdaközönségének figyelmét, tevékenységének irányát a győ.-szentmiklósi kiállítás veszi igénybe. A kiállítás helyszínén, a jóra törő város falai közt élénk nyüzsgés-mozgás van, hogy mindent úgy rendezhessenek el, mint azt egyesületünk haladó igényei s a város jó hírnevének érdekei kívánják. Fűznek, faragnak, építenek, szepítnek, tanácskoznak, buzditnak mindenfelé a kiállítási bizottság buzgó tagjai.

Egyesületünk rövid másfél éves fennállása óta, másodszor teszi próbára tevékenységének erejét. Sokkal több tapasztalattal, több erővel, nagyobb érdeklődés közt úgy itthon, mint távolabb eső vidékek előtt. Idegen gyárosok, iparosok ügyekeznek készítményeiket kiállításunkon bemutatni, a mi elég öröndetes jele annak, hogy egyesületünk mozgalmát nemcsak figyelemre méltatják, hanem annak bírálatát, kiállított áruikra hozandó ítéletérmévedőnek tekintik.

Egyesületünk annyira bizott erejében s megyei gazdaközönségünk buzgalmában, hogy nem félt jelen kiállításunkra Széchenyi Pál és Kemény Gábor minisztereket — mint tiszteletbeli elnökeket — és Mátyás Izidor osztálytanácsost — mint tiszteletbeli tagját — külön meghívni; kik ha személyesen meg nem is jelenhetnének, de magukat képviseltetni fogják.

Nagy sor vár tehát gazda- és iparosközönségünkre, hogy e kiállításon úgy és aképen jelenjék meg kiállítmányaival, hogy minőség és mennyiség tekintetében feltüntetve legyen megyénk gazdasági állapota és ipari haladása.

Az idei termés igaz, hogy nem volt kedvező kiállításunknak, mert különösen Gyergyóban silányon termettek egy gabnaneműek, mint más kerti vetemények. Ez azonban ne tartsa vissza gazdáinkat a versenytől, mert jobbat nem kívánhat semmiféle jury, mint milyet a mi földünk, a mi éghajlatunk kedvező vagy kedvezőtlen időjárás mellett számunkra megtermett. Szakértő szemlélő vagy bíráló könnyen eltalálja azt a viszonyos összehasonlítást, mely mostani gyengébb termésünknek a mostoha időjárás mellett észlelhető. Különben sem lehet célunk, hogy megyénk ebbeli állapotát kaanaianak kiáltsuk ki a nagy világnak; legfennebb ambícióinkban áll, hogy a rólunk, földünkről és gazdasági viszonyainkról elterjedve volt — de már nagyobbára eloszlatott — előítéleteket legyőzzük. Erre pedig mostani termésünk java, melyet ki fognak állítani, nagyon is elégséges.

Siessünk tehát kiállítandó tárgyainkkal, hogy azok minél előbb a kiáll. bizottság kezénél legyenek, mert azok csinos, izléses és alkalmas elhelyezése szintén időt kíván.

(i.)

A zsidókérdés.

(Vége.)

A legújabb nagyművi zavargásokban vita tárgyat képezte a lapokban azon kérdés: vajjon a zsidóellenes zavargásoknak antisemita vagy socialisticus jellegük volt-e inkább? Erre azt mondhatjuk az eddigiek nyomán, hogy fölösleges a megkülönböztetés keresése, mert végelemzésben az antisemitizmus sem egyéb, mint jogosult socialisticus tünet, társadalmi rendezés alá tartozó ügy, melylyel az államférfiaknak komolyan számolni kellene. Igen, mert a socializmus manapság igen hatalmas tényező; elemi hatása és logikája van, ellenállhatatlanul fejlődik és pedig téves irányban, ha illetékes törvények nem igyekeznek azt helyes irányba terelni. S itt még az egyszerű jóakarat sem elégséges.

A nyomor és szegénység sok forradalmat idézett már elő. Gondoskodni kell tehát módokról, melyek a modern állam socialis alapon nyugvó törvényeiben codificált modern ökológia vagyis a tőke abszolút hatalma által kizsákmányolt emberiséget, mely lelketlen elnyomói ellen a jelen mozgalmakban igazságért provócal, végzetes bajából kiségitse és a nyomornak elejét vegye.

A nép valódi érdekeit egészen félre-

ismerő törvényhozás aránytalanul pártolta az ipart; állami segélyeket engedélyezett a vasutaknak és bankoknak a magyar gazdák rovására és kárára; megígatta a mezőgazdaság és ipar közötti egyensúlyt; tömegesen a városokba csalta a mezei népséget; tultermelést okozott a belfogyasztásra szánt iparcikkokban; drágaságot idézett elő az élelmi szerekben; szaporította a mezei gazdák költségeit; előmozdította a spekulációt.

Es ezt ma haladásnak nevezik. Ugy ám, de milyen haladás az, mely a szegény embert megfosztja utolsó falat kenyéréből, úgy hogy még legderekabb gazdáink is kénytelenek bevallani, hogy ma holnap a krízis előtt állanak? Aztán csodálkozzék valaki, ha a nép el van keseredve és a zsidókérdés ürügye alatt hozzá nem illő tényekre engedi magát vezetni, midőn mind eme keserítés az élelmes és kincs-szomjazó zsidófaj, szeme láttára boszantólag öregbiti és fokozza. S midőn a szegény népet a mai humanizmus már a zsidófaj félremagyarázhatlan garázdálkodásaival szemben ennyire engedte jutni: vajjon a zsidóellenes zavargásokban lelővöldöztek s bennük a nemzet vére nem a helytelenül értelmezett és tulzott humanizmus kegyelméből foly-e? Szeretném végelemzésben ennek az ellenkezőjét bebizonyítva látni.

Fel kell tehát karolni a magyar gazdát egész érdekkörével; fel kell szabadítani őt, a valódi iparost és fáradsatlan munkást, a tőke kodifikált ökológia alól. Ezt akarja, ezt sürgeti az antisemitizmus. Ezen cél elérére, bizonyára majd nyugodtan aluhatnánk a pandurok, Thaisz, Jekelfalussy stb., mert sem az antisemitizmusnak, sem a socializmusnak nem akadna követője; a szám szerinti többség bizonyára megnyugodnék s féken tartaná azon kisebbséget, mely az antisemitizmus ürügye alatt rablásra ragadtatta magát s mely ma így jobbnak tartja a hirdettet akasztófán elvérezni, mint nyomorogva életét tengetni.

Azért bizonyára nagy örömmel fogadná a magyar nemzet, ha a magas kormány a zsidókérdés megoldására, mielőtt még több vérbe kerülne, előterjesztéseket és törvényjavaslatokat tenne a ház asztalára. Próbálja meg a magas kormány.

V. s.

A kézdívásárhelyi „Stephanie” menház közgyűléseiből.

Elnöki megnyitó.

Tisztelt közgyűlés!

A menházi gyűlés nekünk alkalom a megpihenésre, miként maga a menház azoknak, kik az élet terhe alatt kifáradtak, békés hely a megnyugvásra. Szép és áldásos intézmény, hol megvalósulva látjuk eme feladatok elvét: „Egymásnak terhet felvegyetek s úgy töltsétek be Krisztus urunknak parancsolatját”. Mi lenne az emberiség életével, ha ezen igaz, humanus elv a szíveken át nem folyna, hogy azoknak érzelmeit ez irányban fölmelegítse! Járatlan erdők mélyében láthatni a rokonérzés nélkül magára hagyatott élet szálnalmat keltő sorsát. Itt egy öreg fa, mely ki tudja hány évszázad viharait állotta ki, magában pusztul, omlik szét, senki nem törődik érte; ott egy élettelen, szép fának ágai törtek le; ki kell vesznie, nem szánja meg senki; ledült s estében összeroncsoltatott az óriás fa, mely helyén ezredéven át becsülettel állott, nem mozdult meg sajnálkozva csak egy sziv is utána; félszegen, görbén, beteges kinlódással nem annyira él, mint szenved egy ifjú hajtás; nincs, ki könnyet hullasson siralmas sorsáért. Ilyen lenne az emberiség életének kinézése, ha Krisztus urunk szelene nem hatná át a lelkeket, s nem készítené a felebaráti szeretet nemes tetteinek gyakorlására. Ez a nemzet város sok szép bizonyosságot adta páratlan ügyességének, lángoló hazaszeretetének, vallásos érzületének a lejárt időkben, de bizonyára örökké megmaradandó becsü skorozart neve mellé mégis akkor fűzött, mikor a keresztyéni jótékony intézeteknek, közöttük a menháznak is felállítására kezdé szentelni munkásságát. Ki tudja, hány szegénynek nem kellett úgy végeznie be szánalomra méltó életét, mint ama pusztuló fának, nem érezve semmi részvételt siralmas sorsa iránt sehonnán? Most, ha kifáradt hosszam munkában, megtört ereje az életerhek alatt s lassanként összebb szoruló szíve elevenülésre több forrást nem nyújt, ide menekül bus életének puszta me-

zejéről s e csendes kis hajlék neki nyugtot ad s szívében új életkedvet költ fel. Sokakat boldogított ez áldásos intézet eddigi életében már s bizonyára a jó Isten segítségével sokszor sokakat boldogított még; s annak meggondolása, hogy mi az emberi szeretet, munkásságunk által nyomorban süllyedő felebarátunkat boldogítottuk, lelünkben valódi mennyi örömet kelt fel! S pihenő alkalom e gyűlés azért is, mert ezen intézet dolgai minden fennakadás nélkül, zajtalanul, oly szépen folynak, mint csendes kis patak mély völgyben, melyet békés útján senki sem háborgat. Csak az kell, hogy mi, kik örei vagyunk, irántai munkásságunkban igazi önzetlen odaadással álljunk s járjunk el s szerető gondnal, meleg érdeklődéssel tegyünk meg mindent, a mi által e jóltevő intézet biztos felvirágzását előmozdithatjuk.

Becsés figyelmüket, buzgó közreműködésüket ezekre kérve, a mai közgyűlést megnyitottam nyilvánítom.

Titkári jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A kézdívásárhelyi „Stephanie” menház, mint tudva van, egyike azon áldásosan működő human intézeteknek, melyeket br. Szentkereszty Stephanie ember szeretére s buzgalma a szenvedő emberiség nyomorának enyhítésére városunk közelében létrehozott, fenntart és kormányoz. Egyszerűsöd tudva van, hogy ezen intézet zajtalanul, de biztos léptekkel halad kitűzött célja megvalósításához vezető uton s erejéhez mérten megteszt mindent, hogy nemes feladatát teljesíthesse. Valóban, ezen intézet hasonlít az oly hajóhoz, mely a nyugodt víz tükörén csendesen és gondtalanul halad a biztos kikötő felé. Az e jelentés tárgyát képező alábbi rövid visszapiantás az intézet múlt évi életére és működésére meggyőzően mindenkit arról, hogy ezen intézet, míg egyrészt nevéhez méltóan menedéket ad a kebelébe fogadott vagyontalan és munkaképtelen aggoknak, másrészt úgy a nemes szívű alapítójának, valamint vezető tisztviselőinek csak igen kevés gondot okoz.

Lásuk már most amaz említésre méltóbb mozzanatokat, melyek ezen intézet életében a lefolyt év alatt előfordultak.

1. A menházban van 13 öreg nő. A békés egyetértés és munkásság semmi által sem zavartatott meg. Betegség, mint öregknél, több ízben fordult elő, de nagyobb részt házi gyógyszerekkel orvosolták a betegek; mert az intézet orvosa: Török János ur, habár önként ajánlkozott is, ragaszkodván a múlt évben beadott lemondásához, az intézetet ez év felytán nem látogatta.

2. A munkásság eredménye az aggkor tekintetbe vétele mellett teljesen kielégítőnek mondható; mert 80 főt tiszta kereset van az intézeti pénztáros urhoz beszámolva, mely összegből 40 főt az intézetet, 40 pedig a munkát végező öregeket illeti.

3. Az intézet részére eszközölt gyűjtés eredménye ugyan csekély, mert egyedül özvegy Nagy Mózesné urasszony végezte el megbízatását. Mindazonáltal az általa gyűjtött élelmi cikkek a múlt évben gyűjtöttel együtt teljesen fedezték a szükségletet.

4. Az intézet elnöke: br. Szentkereszty Stephanía ő méltósága karácsonyi és más alkalmi ajándékain kívül a városi human érzelmi közönségtől is több becses adomány folyt be.

5. Az intézet rendkívüli jövedelme csak a Kőllente-féle alapítványnak a báró Szentkereszty Zsigmond ur erélyes utánjárása által kieszközölt 91 főt 25 kr kamata s a bálí 40 főt osztalék, végre a helybeli takarékpénztár 20 forintnyi szives adománya volt.

6. A felügyelet teljesen megfelelt a kívánalomnak. A házszabályok minden pontja érvényben tartott.

7. Az intézet alelnöke özv. Pap Andrásné urasszony és pénztárosa Szöcs József polgármester ur elismerésre méltó buzgalmat fejtettek ki, és minden lehető megtette arra, hogy az intézet nemes céljait megvalósíthassa.

Ime, tisztelt közgyűlés! ennyiből áll a „Stephanie” menház lefolyt évi életére vonatkozó jelentésem. Bezárom ezt eme, mindnyájunk által táplált hő óhajttal: Adja az Ég, hogy ezen emberbaráti intézet évről évre gyarapodjék, hogy áldásos működését minél tágabb körre kiterjeszthesse! Végül nem mulasztom el kifejezést adni ama szívből fakadó óhajttalunknak is, hogy az Isten ezen intézet nemes szívű megalapítóját: báró Szentkereszty Stephanie ő méltóságát az emberi élet végső határáig boldogul éltesse, hogy az általa létesített human intézetek teljes felvirágzásában és áldásos működésében örömet találhassa!

Kiállításunk.

Gyó.-Szent-Miklós község képviselő-testülete ismét nagylelkűségének egy újabb jelét adta azzal, hogy f. hó 14-én tartott gyűlésében Ferenczy István városi főbíró előterjesztése folytán a helybeli kiállítók díjazására egyhangulag 150 frot szavazott meg a kiállítási díjakra, kizárólag csak gyó.-szentmiklósi illetőségű kiállítók részére s az erre vonatkozó részletes terv kidolgozására Benedek György nyugalmazott örnagy elnökte alatt Ferenczy István, Balázs Mihály, Csiky Dénes, Simon Balázs és Lázár Menyhért küldettek ki, kik ebbeli ki-küldetésükben azonnal hiven eljárva, a következőkép állapították meg a díjak kiosztását:

I. csoport.

1 díj a legszebb anyakacsa után 5 frt ezüstben, 1 díj 1—2 éves a legszebb mén-csikó után 4 frt ezüstben, 1 díj a legszebb borjutehén után 6 frt ezüstben, 1 díj 1—2 éves bikaborju után 4 frt ezüstben, 1 díj 1—2 éves tiszó (ünő) után 3 frt ezüstben, 1 díj a legszebb kos után 2 frt ezüstben, 1 díj a legszebb anyajuh után 2 frt ezüstben, 1 díj a legszebb tenyészkan után 5 frt ezüstben, 1 díj a legszebb kocsa után 3 frt ezüstben.

II. csoport.

1 díj a legjobb minőségű buza után 5 frt ezüstben, 2 díj a legjobb minőségű őszi rozs után (à 2 frt) 4 frt ezüstben, 1 díj a legjobb minőségű tavaszbuza után 3 frt ezüstben, 1 díj a legjobb minőségű tavaszrozs után 2 frt ezüstben, 1 díj a legjobb minőségű árpa után 2 frt ezüstben, 1 díj a legjobb minőségű zab után 2 frt ezüstben, 3 díj a legszebb gyümölcsök után (à frt) 9 frt ezüstben, 4 díj a legszebb konyhakertészeti növények (à 2 frt) 8 frt ezüstben.

III. csoport.

1 díj kézi iparra 10 frt ezüstben, 3 díj kézi iparra (à 8 frt) 24 frt ezüstben, 4 díj kézi iparra (à 5 frt) 20 frt ezüstben, 2 díj kézi iparra (à 3 frt) 6 frt ezüstben, 2 díj finomabb női munkák után (à 3 frt) 6 frt ezüstben, 5 díj közönséges házi szötemények, hímzések, festékesek és gyapjú-szöteményekért (à 3 frt) 15 frt ezüstben.

A baromvásár terén gombaszámra szaporodnak a kiállításra szánt állatok részére a színek, s a tér közepén fog ékeskedni a bíráló bizottság részére szánt pavillon; szóval gőzerővel halad a munka s nemcsak a kiállítási tereken, hanem a műhelyekben is, serényen fúrnak, faragnak, szabnak. Mesterembereink is megértették a kor intő szavát.

Alszei.

239.—1883. sz.

Gazdas. egyt.

Meghívó.

A csikmegyei „Gazdasági Egyesület” igazgató választmánya f. év okt. hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor kezdődőleg Csik-Szeredában a szokott helyen ülést tart, melyre a választmány t. tagjait van szerencsém hazafias tisztelettel meghívni.

Csik-Szeredában, 1883. szept. 28-án.

Beeze Anfai,

az egyt. elnöke.

Tárgy:

A gyó.-szentmiklósi kiállításra a bíráló-bizottságok tagjainak megválasztása és egyéb, a kiállításra vonatkozó sürgős intézkedések.

A titkár.

Vadrózsák.

Veres murek, peterzsejem,
S a vén asszon veszedelem.
Elig várom az ördögöt,
Hogy elvigye a vén dögöt.

Az öregnek kicsi kell,
Cseppet iszik s fordul fel.

Édes uram be jó vótál,
Hál'istennek, hogy meghótál.

Jé hogy lakám tokánval!
Teli pipám dohánval.

Az én uram kóbori
S meg kéne borítani.

(Gyergyó.)

Közl: Siklody I.

Mindenféle.

— A 24-ik honvédszászlóalj f. hó 27-én déli 12 órakor érkezett Kézdí-Vásárhelyre. A fogadtatás a vásáros idő miatt nem volt olyan impozáns, mint a milyenek tervezett; azonban az az öröm, mely minden arezon olvasható volt, eléggé ékesen beszélt azon szívélyes baráti viszonyról, mely minálunk a honvédeket és polgári osztályt összefűzi. Délben a tisztí kar és önkéntesek tiszteletére díszbeöltöztetett a „Plevna” vendéglőben, mely e célra virágokkal gyönyörűen fel volt ékesítve. A hadfiak gyorsan feledve a hosszas gyakorlat és utazás fáradalmait, vidám jó kedvvel élvezték a kitünően teljesített kötelesség örömeit. A mint illetékes helyről értesültünk, honvédeink magatartása a gyakorlaton kitünő volt s a magasabb rangú tisztek mindig a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak képességeikről, mi a derék tisztí karnak és legénységnek egyaránt dicséretére válik. Nem mulaszthatjuk el itt megemlíteni azon kitüntetést sem, mely a 24-ik honvéd-zászlóalj nagyérdemű ezredesét Kassai Farkas Dániel urat érte, ki mint lapunkban is jelezve volt, a Maros-Vásárhelyt összpontosított honvéd-dandár vezetésével volt megbízva. — Az erdélyi katonai főparancsnok báró Schönföld annyira meg volt elégedve a Kassai ezredes ur által vezényelt honvédek magatartásával, hogy ő felségéhez távirati uton tett jelentést, ki szintén távirati uton fejezte ki legmagasabb elismerését.

— Rudolf trónörökös görényi vadászatai.

Görény-Szent-Imréről írják e hó 24-ik kelttel: Minden jel arra mutat, hogy Rudolf trónörökös okt. 15-ig bizonyosan itt lesz. A vadörök jelentés szerint azidén is sok medve van, s kilátás van rá, hogy az idei vadászat a múlt évinél sokkal eredménydusabb lesz. A havason a málna és szeder már fogytán van, makk pedig semmi sincs, minek következtében a medvék már nagyobb részt leszállottak a tengeri földek környékére, hol kényők-kedvők szerint gazdálkodnak. — Ha a vadászat a török-buzaszedés utánra halasztatnék, úgy annak eredménye nagyon is kétségessé válnék, miért is a vadászat a legalkalmasabb időre van Pausinger erdőtanácsos által jelezve.

— Fecskendő-próbát tartnak Vass és Riemer gépraktárosok Csik-Szeredában jövő október hó 4-én délelőtt 10 órakor azon fecskendőkkel, melyeket a csikmegyei községek náluk megrendeltek s melyek meg is érkeztek. Ajánljuk a jó alkalmat a községi előljáróságok figyelmébe, hol meggyőződhetnek a különböző szerkezetű fecskendők használhatóságáról.

— Igazságszolgáltatás falun. A napokban Papolcz községében gyümölcstolvajok hatoltak egyik birtokos kertjébe és a fák dus termését kegyetlenül megzúzva, már épen távozni akartak zsákmányukkal, midőn a községi rend hivatott öre hirtelen előlérpén az éj homályából, a tetteket togllyul ejtette és hosszas kérés után csak oly feltétellel bocsátotta szabadon, hogy mindenik egy-egy pohár sört köteles fizetni. Ugy lett, a bűnösök lefizették a sajtóságs bírságot s a rendőr a sör szesztől ellágyulva, mely horkolás között öröködt továbbra is a község vagyonbiztonsága felett.

— Kérelem. Szerényi József hírlapíró Brassóban kéri mindazokat, kiknél a létesítendő „Brassó” című lap gyűjtővei vannak, szíveskednének azokat mielőbb hozzá — Brassó, bolonya, 213. — visszajuttatni, hogy a lap megindításának határidejét megállapíthassa s közzé tegye. Október 1-én a lap már meg nem indulhat, a mennyiben a gyűjtőveik nagyobb része még be nem érkezett.

— A kolerában az utolsó hivatalos kimutatás szerint jun. 24-étől szept. 16-ikáig 28,156-on haltak el. Ebből Alexandriára 787 ember esik.

— Vádoltak padjáról. Brutális gyilkossági kísérletet tárgyalt e hó 28-án a kézdí-vásárhelyi kir. törvényszék. Az év tavaszán Kálnok községében Szász József Bedőházi Mihályval összeesvén a fogadóban, midőn utóbbi hazafelé indult, megleste és leütötte, úgy hogy csakis a gyors és valóban bámulatos orvosi kezelésnek tulajdonítható, hogy, habár örökre nyomorékul is, de még is életben maradt. A végtárgyalás azonban nem eredményezett elítélteztet, mert a szakértő orvosok ellentmondásba keveredvén egymással, a kérdés a kolozsvári egyetemi tanács elé küldetett annak elbírlása végett, hogy sértett az ütés után eszméletét azonnal elvesztette-e vagy nem.

— Hogyan aludjunk? A londoni „Electrician” állítása szerint felette fontos az egészségre az ágyat úgy állítani, hogy az alvó feje észak és lába dél felé kerüljön. Az álom ily módon sokkal nyugodtabb és jótévőbb. Már most a „Monde”-ban egy francia orvos is megerősíti azon állítást, hozzátéve, hogy 107 éves magas korát csupán a fonttebbiek szigorú s pontos követésének köszönheti.

— Megjelent a Magyar általános levelező 5-ik füzet. (Szerkesztí Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapesten.) E füzetben folytatja a szerző az ajánló levél-minták közlését és az e nemű levelekből még kilencz példát hoz. Ezután ismerteti a felmondást tartalmazó leveleket és tíz példával világosítja. A felmondást tartalmazó levelek után ismerteti a feddő, dorgáló és szemrehányó leveleket, azok kellékeit, ezekre adandó válaszokat és az e nemű levelekből huszonegy példát közöl. Ezek után szól a mentő és igazoló levelekről, meghatározza a kettő közti különbséget, ismerteti azok tartalmát, az adható válaszokat és tízenyolcz felvilágosító példát hoz. A mentő és igazoló levelek után értekezik barátságos levelekről, ismerteti azok rendeltetését, azok tartalmát és figyelemzet mindazokra, a mikre a hasonlatu levelek írásánál különösen figyelünk kell. A barátságos levelekből e füzet tizenhat példát tartalmaz. Ez érdekes füzet ára 30 kr. Ugyanacsk ifj. Nagel Ottó kiadásában teljeseen megjelent „Öntögyvéd” füzetekben félkötetben és egész kötetben is kapható.

Gazdaság és kertészet.

Utmutatás a buzaüzög tárgyában.

(Kiadja a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium.)

A csávázás e módjánál valamennyi üzőgspóra csiraképessége életök, a nélkül, hogy az egészséges, ép buza csiraképessége kárt szenvedne. Ha azonban géppel csépezt búzát csávázunk, a buza egy része csiraképességet elveszt; ugyanis különösen a dob gyors forgásánál sok mag megsérül, azaz csekélyebb, mélyebb repedések keletkeznek a magon, melyek gyakran csak a nagyító tüveg segítségével láthatók. Ha már most a csávázásnál a folyadék az ily repedéseken át az embryoig hatol, akkor annak csiraképességet egészen előlheti. Azon kísérletekből, melyek ez irányban tétettek, kitűnik, hogy az említett okból a vetőmagvak 10—50, sőt még több százaléka is csiraképtelenné válhatik.

Ezen okból nagyon ajánlatos, hogy a vetőmagnak szánt búzát ne géppel, hanem nyomtatás által vagy kézi cséppel csépelessük ki.

Ha pedig bármely okból kénytelenek vagyunk géppel csépezt búzát csávázni, akkor próba-csávázás és csirázttatás által határozzuk meg, a búzának hány százaléka vesztí el csiraképességet a csávázás által; magától értetik, hogy ezen százalék szerint megfelelőleg nagyobbra szabjuk a holdankinti vetőmagnak szükségletét, hogy a vetés megkivánható sűrűségű legyen.

Ha például azt tapasztaljuk a próba-csávázásnál, hogy a búzának 10⁰/₁₀-ja vesztí el csiraképességet, akkor 10⁰/₁₀-kal több búzát fogunk elvetni, nehogy a vetés ritkás legyen.

Az ily csávázási és csirázttatási próbára elégséges 100 buzaszem, mely szabályszerűleg csávázandó, és egy virágcserepben elvetendő. A kikelt növénynek számából igen könnyen megállapíthatjuk, hogy a búzának hány százaléka ment tönkre a csávázásnál.

III.

A fentebbiekben leírt csávázási módon kívül még a következőket kell figyelembe venni, ha a lehető legnagyobb eredménnyel akarunk az üzőg szaporodásának véget vetni: Vetőmagul kitünő minőségű búzát használunk, csak a legszebb és leg-sulyosabb magot vessük. A vetőmagot jól

elkészített talajba vessük, lehetőleg egyforma mélységbe, gondoskodjunk arról, hogy a mag gyorsan s egyformán keljen, a vetés gyorsan fejlődjen. Ez azért szükséges, hogy a buza a fejlődésnek azon veszélyes stádiumán mielőbb átesse, a mikor — mint rétebb elmondottuk — egyedül képes az üszög a tápadó növénybe hatolni.

Ezt legjobban elérhetjük az által, hogy sorvetőgéppel vetünk. Ez a magyarázata, hogy miért szenved rendszeren a sorvetés az üszögtől kevesebbet, mint a szórt vetés. Ezen elővigyázat különösen oly helyeken veendő figyelembe, a hol a szomszédos földekre csávázatlan, üszögös búzát vetnek, mert a szél az üszögspórát áthordhatja.

Az olyan trágyát, a melynek egyik alkatrészét üszöglepte szalma és polyva képezi, nem szabad friss állapotban a földre kihordatni, mert sok spóra, különösen ha száraz helyen marad, évekig megtartja csiraképességét.

Daczára a fent leirt csávázással elért kitűnő eredményeknek, sajnos, hogy még mindig akadnak gazdák, a kik nem hajlandók csávázni a búzát, mert vagy ő vagy a szomszédja már egyszer csávázott és mégis üszögös lett a búzája.

Ily esetekben mindig a helytelen eljárás volt az oka, hogy a vetés a csávázás daczára üszögös lett. A csávázási módoknak nagy száma ismeretes, de egyik sem oly célravezető, mint a fent leirt. Igen gyakran csáváznak a következő módon: a búzát vékony rétegben kiterítik, meglehetősen koncentrált rézgálicoldattal, a mihez gyakran még konyhasót, húgyot és egyéb más anyagokat tesznek, megöntözik, azután a búzát párszor átlapátolják. Ezen eljárásnál nem ölik el valamennyi spóra csiraképességét, mert igen valószínűtlen, sőt lehetetlen, hogy a csáva valamennyi üszögspórával érintkezésbe jöjjön és reájuk hosszabb ideig hasson. Magától értetlik, hogy a csávázás daczára is üszögös lesz a buza az ily eljárásnál, különösen ha az időjárás az üszög fejlődésére kedvező.

Mésszel is szoknak csávázni, de ezen eljárás sem oly biztos, mint a fenti. A vetőmag mosása sem biztosít az üszög ellen, azonkívül ez sok időt és munkát igényel.

Figyelmeztetés.

A csávázáshoz (pázoláshoz) szükséges rézgálic (kékkő, kékgálic) minden fűszerkereskedésben és gyógyszerárban kapható, mintegy 50 kr ár mellett kilogrammjára.

A kik olcsón óhajtnák beszerezni, szövetkezzenek legalább ötven kgnyi mennyiség megrendelésére, mely esetben Budapesti Kochmeister utódainál és Thallmayer és Seitz cégnél kilóját 34—34¹/₂ kron szerezhetik meg.

1 ¹ / ₂ kilogr. kékkő kell	2 ¹ / ₂ hectol. búzához.
1 " " "	5 " "
10 " " "	50 " "
50 " " "	250 " "

Piaci árak		Kézi-Vásár-hely		Csik-Szereda		Gy.-Szt. Miklós	
		sz. 29.	sz. 26.	sz. 26.	sz. 22.	sz. 22.	sz. 22.
		frt kr	frt kr	frt kr	frt kr	frt kr	frt kr
Hectoliter	Buza) tiszta	7 20	7 50	7 50			
	) elegy	6 30	6 50	7 —			
	Rozs) tiszta	4 40	5 25	5 25			
	) elegy	—	4 50	5 —			
	Árpa) tiszta	3 20	3 50	4 50			
	) elegy	—	2 80	—			
	Zab	2 80	3 25	3 —			
	Törökbuza	5 40	5 47	6 50			
	Kása) köles	10 —	10 —	12 —			
	) árpa	30 —	12 —	5 50			
Kilogr.	Borsó	7 —	4 —	—			
	Lencse	10 —	7 50	—			
	Fuszulyka	6 —	5 50	—			
	Lenmag	—	11 —	—			
	Kendermag	—	5 —	—			
	Bükköny	—	5 —	—			
	Pityóka	1 50	2 —	1 50			
	Marhahús	— 40	— 34	— 40			
Darab	Disznóhús	— 48	— 48	— 56			
	Juh-hús	— 28	— 24	— 30			
	Szalona	— 80	— 76	— 80			
	Fagygyu	— 32	— 32	— 36			
Egy pár	Malacz	1 50	1 65	1 —			
	Lud	— 80	— 66	1 —			
	Bárány) fejtér	—	—	—			
10 tojás	) fekete	—	—	—			
	Egy pár csirke	— 65	— 55	— 70			
10 tojás		— 20	— 20	— 20			

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbéő Ferencz,
Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

P. sz. 3086.—1883.

Hirdetmény.

Várdotfalva és Csobotfalva község által közösen használt erdők s legelők arányosítási tárgyalása Várdotfalva község házában 1883. október hava 27-én d. e. 9 órakor fog megtartatni, mire az érdekelt birtokosok a törvényben foglalt jogi következmények terhe alatt megjelenni felhivatnak.

A kérelmet a felek a községi előjárásnál és ezen kir. Törvényszéknél megtekinthetik.

A kir. Törvényszék üléséből.

Csik-Szeredán, 1883. szept. 7-én.

Gál Elek, Györffy Sándor,
h. elnök. jegyző.

Kincsem-sorsjáték

Budapestben

a m. kir. pénzügyminiszter 16035/1883.

számu engedélye mellett.

1. főnyeremény	50,000	frt.
2. " "	20,000	"
3. " "	10,000	"
4. " "	8,000	"
5. " "	6,000	"
6. " "	5,000	"

Továbbá 2 nyeremény 4000, 3 nyeremény 3000, 5 nyeremény 2000 frttal o. é.

Összesen 10,000 nyeremény = 186,000 frt értékben.

A sorsolás október 22-én veendi kezdetét.

A nyerőknek kívánság szerint a nyeremények 20 % adó levonásával kifizettetnek.

Sorsjegyek 1 frtjával kaphatók lapunk kiadóhivatalában K.-Vásárhelytől folyó hó 30-ig.

P. sz. 2638.—1883.

Hirdetmény.

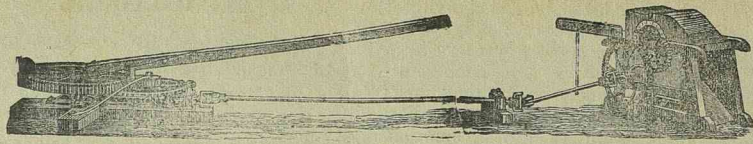
Györffy Ignác ügyvéd kinevezett gondnok által Cs.-Dánfalva község birtokosai ellen közösen használt erdők s legelők arányosítása iránt beadott kereset tárgyalása Cs.-Dánfalva község házában 1883. október 29-én d. e. 9 órakor fog megtartatni, mire az érdekelt birtokosok a törvényben foglalt jogi következmények terhe alatt megjelenni felhivatnak.

A keresetet a felek a községi előjárásnál és ezen kir. Törvényszéknél megtekinthetik.

A kir. Törvényszék üléséből.

Csik-Szereda, 1883. szept. 7-én.

Gál Elek, Györffy Sándor,
h. elnök. jegyző.



Wass és Riemer.

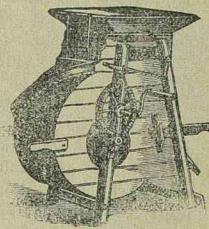
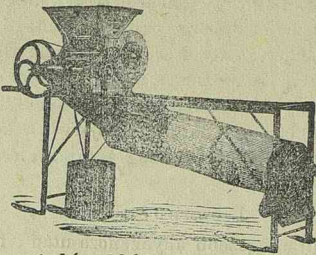
GAZDASÁGI GÉPEK

és

TÜZI FECSKENDŐK

GYÁRI RAKTÁRA

SZÉKELY-UDVARHELYT.



Ajánlják a cséplési időnyre RESZLETFIZETÉS mellett:

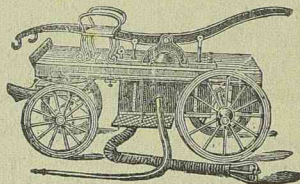
1 kézi cséplőgép teljesen felszerelve	90 frttól 120 frtig.
1 két ló erejű cséplőgép fekvő járgányra	210 frttól 240 frtig.
1 " " " " " kézi	230 frttól 280 frtig.
1 " " " " " hajtásra is alkalmazható	300 frttól 360 frtig.
1 Baker-rosta 3 nagyságban	55 frttól 80 frtig.
1 konkolyválasztó (trieur)	80 frttól 180 frtig.
1 szecskavágó kézi hajtásra 2 hosszúságra	36 frttól 50 frtig.
1 " " " " " nagyobb 4 hosszúságra	55 frttól 80 frtig.
1 kukoriczamorzsoló	30 frttól 50 frtig.
1 répavágó	28 frttól 60 frtig.

Gőzcséplők és malmok, ugyszintén minden nagyobb gazdasági gépekre rendelvényeket a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadunk.

Továbbá nagyválasztéku TŰZIFECSKENDŐ raktárunkból:

1 mankós fecskendő	15 frttól 30 frtig.
1 taliga	80 frttól 200 frtig.
1 kis községi fecskendő	180 frttól 300 frtig.
1 nagy községi fecskendő	240 frttól 380 frtig.
1 nagy négykerékű fecskendő	300 frttól 600 frtig.
Fecskendő és házi kutak	55 frttól 300 frtig.

Legjobb honi gyártmány 5 évi jótállás mellett.



Midőn jelen hirdetésünket különösen a t. gazdaközönség és a községi előjárásoknak becses figyelmébe ajánljuk, kérjük szíves megbízásukat.

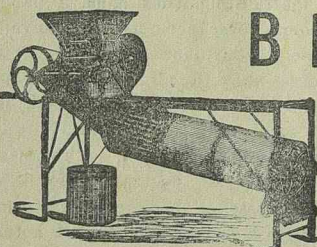
Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váci-ut.
Raktár: váci-körút 68.



Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

Gabonatisztító rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, malmok, méhészeti és technikai czélokra

JÁRGÁNY-CSÉPLŐGÉPEKET

Továbbá e téren a legújabbat:

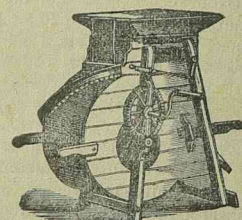
Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló ára 55 frt.

16—20

Arjegyzék kívánságra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézi-Vásárhelytől.



Szabadalmazott

hármass ekéket,

közönséges és acél ekéket,

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

és minden egyéb gazdasági gépeket.